

Semih Gümüş ve Günışığı Kitaplığı işbirliğinin ürünü Köprü Kitaplar'la daha dün tanışmışız gibi... Oysa, her bir kitabıyla, ilkgençlik çağındaki okurların elinden tutacağını sözünü veren bu koleksiyon on altıncı kitabını gördü. **Hepsi Hikaye**'den, **Meçhul**'den, **Aksak Ritim**'den beri zaten peşinde olduğumuz Gaye Boralıoğlu da **İçimdeki Ses** adlı romanıyla bu serüvene katıldı.

Dış görünüşün her şey demek olduğu günümüzde, bu çarkın ne içinde ne dışında kalabilen bir genç kızın, Zeliş'in ilk aşkını, ailesine isyanını, ele avuca sığmaz hayallerini ve büyüme sancılarını anlatan bir roman **İçimdeki Ses**. Her satırında sahici gençlerin iç dünyalarına şahit olduğumuz bu romanın, ilkgençlik çağındakiler kadar, etrafı gençlerle çevrili olanlara da diyecek çok sözü var.

Gaye Boralıoğlu okurları olarak kendimizi gençten sayıyorduk ama İçimdeki Ses'le gördük ki, bizden gençler de varmış! Gençlik edebiyatının sınırlarını nasıl çizdiniz ya da öyle bir kaygınız oldu mu bu romanı yazarken, merak ediyorum.

Benim daha baştan şu kararım vardı: Ergenlik dönemine dair bir roman yazacağım ve başkarakter, benim Anka Kuşu dönemi diye adlandırdığım bu süreci yaşayan bir kız olacak. Anka Kuşu diyorum çünkü insan o yaşlarında kendini yok etmek ve küllerinden yeniden doğmak istiyor. İnsan ömrünün en sancılı dönemi. Bu döneme olabildiğince sahici bir şekilde, herhangi bir sansür, önkoşul olmadan yaklaşıma çalıştım. Gençlik edebiyatı var mıdır yok mudur, bu tartışma beni çok da ilgilendirmiyor. Gençler için yazarken gönül indirmekten yana değilim hiç. Gençlerin algısının en az bizim kadar güçlü olduğu savından yola çıktım ve okuruma güvendim. Bu beni çok rahatlatı.

Amerika ve Avrupa'da gençlik edebiyatı denince gençlerin sorunlarını dert edinen edebiyat eserleri anlaşıyor. Çeviri yoluyla okuduğumuz bu eserlerin bir kısmı bize hitap etse de bir kısmı fazla havada kalıyor. Bu açıdan önemli buluyorum ben İçimdeki Ses'i. İçimizden, bizden bir hikâye anlattığı için. Siz ne dersiniz?

Bu kitapta yarattığım karakterin, anlattığım hikâyenin sahiciliği çok önemliydi. Bunu yakalayabilmek için kendiminki de dâhil olmak üzere etrafımda tanıdığım bütün on beş yaşlara döndüm yeniden. O gözlüğü gözüme taktım. Küçük ayrıntılarla, dildeki kırıklıklarla, ruhsal çalkantıların baş döndürücü iniş çıkışıyla birinci tekil şahıs diliyle uğraştım. Bu dönemde insanın içinde bir ses icad oluyor. Yaptığın, ettiğin, söylediğin şeylerle dalga geçen, dillendiremediklerini fısıldayan bir ses. O sesi yakalamaya çalıştım.

İlkgençlikte insanın içinde bir ses icad oluyor

Zeliş'in ilk aşkını, ailesine isyanını, hayallerini ve büyüme sancılarını anlatan bir roman İçimdeki Ses. Gaye Boralıoğlu: "Kendiminki de dâhil olmak üzere etrafımda tanıdığım bütün on beş yaşlara döndüm yeniden."

Fotoğraf: MUHSİN AKGÜN

Gaye Boralıoğlu

Kitap size "bizden" göründüyse muhtemelen bu yüzdendir.

Romanın başkahramanı Zeliş, on beş yaşında bir genç kız. Bugünün genç kıza. Romanı okudukça görüyoruz ki, ergenlik söz konusu olunca, devir değişse de bazı şeyler değişmiyor galiba. Katılır mısınız bu saptamama?

Burada haince bir emelim olduğunu itiraf etmeliyim. Kitabı yalnız çocuklar okumasın, aileler de okusun ve böylece hafızaları tazelen sin ve kendi geçmişleri üzerinden yeniden çocuklarına baksınlar istedim. Çünkü bu dönemde evet, çocuklar kopup gitmek istiyor, empati sıfıra iniyor ama aileler de o kadar masum değil. Sükûnetle anlamaktan ziyade çoğu kez panik içinde zaptetmeye çalışıyorlar. Tabii doğal bir içgüdü bu ama ergenlik çok tehlikeli bir dönem, gençleri derinden anlamak ve durumu bir hekim hassasiyetiyle idare etmek gerekiyor.

Ergenliğin o dalgalı, fırtınalı halini o kadar gerçekçi anlatmışsınız ki, kırklı yaşlarının başında bir yazar olduğunuza hani neredeyse inanmayacak insan! Unutulmuyor mu bu ergenlik illeti?

Ben kırklı yaşlarımın sonundayım yahu! Bu itifadı da cebime koydum. Soruya dönersem... Unutulmuyor değil de kurtulunmuyor demek belki daha doğru olur. Bu açıdan memleketimiz yeterince bereketli. Hem bireysel hem

de toplumsal düzeyde ergen davranışlarına sıklıkla rastlıyoruz.

Zeliş'in hayatına dedesi aracılığıyla giren müzikler (Pink Floyd'dan Ahmet Kaya'ya) ve yazarlar (Herman Hesse'den Dostoyevski'ye) sanırım sadece roman için gerekli dolgular değil. Biraz da özellikle işaret ettiğiniz isimlerdi diyebilir miyiz?

Romanda üç kuşak var: Zeliş, anne babası ve dedesi. Benim için bu üç kuşağın buluşabileceği ortak değerler yaratmak önemliydi. Ama bu teknik bir açıklama. Gönülünden geçen ise şuydu: Benim çocukluğumun, gençliğimin değerleriyle Zeliş halleşirse ne olur? Pink Floyd dinlediğinde ne hisseder? Hesse okuduğunda ne düşünür? Dostoyevski'den ne kadar anlar? Küçük dokunuşlarla bu sorulara yanıt aradım. Aslında farkında olmasa da insan, hayatıyla ilgili temel kararları ergenlik döneminde veriyor. Bir nevi kavşak noktası ergenlik. İşte bu kavşakta bizim kuşağı etkileyen yazarları ve müzisyenleri Zeliş'in de yoluna koymak istedim.

Sistemin dayattığı marka giyinmek hali, ancak marka giyinerek biri olabileceğimiz algısı, romanda Zeliş'e ve onun yaşatlarının dünyasına özgü gibi görünse de, aslında her yaştan çocukların düştüğü bir yanılgı değil mi?

İnsan pek çok şeyle olduğu gibi kapitalizmle de ergenlikte tanışıyor.

Eğer o sırada moda olan bir markayı kullanmıyorsanız çabucak dışlanıyorsunuz. Kullanıyorsanız kendinizi daha iyi hissediyorsunuz ve arkadaşlarınız arasında birdenbire "muteber" olabiliyorsunuz. İşte ruhun paraya satıldığı an bu. Marka dediğimiz şey, şeytanın çağdaş kılığından başka bir şey değil. O şeytanla ilk kez ergenlikte tanışıyoruz, sonra da kurtulmak için özel bir çaba göstermediğiniz sürece onun esiri oluyorsunuz. Bu olgu belki bugün daha vahşi, daha sert bir şekilde varlığını sürdürüyor, ama aslında evrensel ve zamandışı bir durum. Bizim gençliğimizde kırmızı Levis modaydı örneğin. Şimdi Diesel ya da CK konuşuluyor. Marka tutsaklığı yedi ya da yetmiş fark etmiyor elbette.

Romanda çok şeyi sevdim ama sanırım en çok, Sinan'ın okulun en güzel ya da en zengin kızı olmadığı halde Zeliş'i seçmesini sevdim. Zeliş'in sesinin büyüleyici olmasını sevdim, Sinan'ın dikkatini çekmesine yardımcı olduğu için. Güzellığın yüzde, bacakta, popoda olmadığına altının çizilmesini mi sevdim ben aslında?

Zeliş'in sesi büyüleyici mi onu bilmiyoruz aslında. Bu yönde bir ipucu vermiyor bize Zeliş. Bence orada daha çok anın büyüüsü var. Dedesinin anlattığı aşk hikâyesinin ruhu ve Zeliş'in cesareti var. İşte mucize bu bence zaten... Zeliş ile Sinan ilişkisi bir ergenlik aşkı. Naif, muzip ve ama aynı zamanda acıacı. Belki ikisi arasında çok büyük dramatik durumlar yaşanmıyor ama biz biliyoruz ki ileriki yaşlarında bu ilişki o iki çocuk üzerinde derin izler bırakacak.

Zeliş'in ailesiyle ilişkisinde bakıyordum da, kimin haklı olduğunu ölçecek bir terazi elbette yok. Ama sanki biraz kayırmış mısınız Zeliş'i?

Her zaman kayırıyorum, onu da söyleyeyim. Bilmişlikten ziyade toyluk daha ilgi çekici benim için.

İÇİMDEKİ SES
Gaye Boralıoğlu,
Günışığı Kitaplığı, 2013
200 sayfa, 13 TL.